

PÁLYÁZATI AZONOSÍTÓ: 204106/02180

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM
1053 BUDAPEST,
KÁROLYI UTCA 16.

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Arany János születése 200. évfordulójának méltó megünneplése nagy, megtisztelő feladat a Petőfi Irodalmi Múzeum számára. A megemlékezések a születésnap előestéjén, 2017. március 1-én este vették kezdetüket, az **Előhang** című zenés irodalmi, multimédiás program bemutatásával. Ezen az esten egyedi rendezéssel, kiváló színművészek előadásában Arany művekből hangzottak el részletek, Pröhle Gergely főigazgató köszöntője után Szilágyi Márton irodalomtörténész értékelő szavait, Szabó T. Anna szubjektív Arany elemzését hallgathattuk, valamint tánc és zenei produkcióknak lehettünk részesei. Az idei **március 15-ét** Arany és Petőfi barátságának dokumentumaiból összeállított felolvasó színházi előadással ünnepeltük, amelyre rendkívül nagy volt az érdeklődés. Március végén a **Mesemúzeumban** tartottunk Családi napot Arany Jánosra emlékezve. Április 11-én a **Költészet Napján** a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében, a Színház-és Filmművészeti Egyetem hallgatóival közösen, Hegedűs D. Géza vezetésével, Arany János verseinek nem hagyományos előadását hallhatta az összegyűlt nagyszámú közönség. A PIM emlékkiállításának megnyitására május 19-én került sor az alábbi programmal. A kiállításhoz kapcsolódott a Múzeumpedagógiai Osztály által, az iskolás korosztálynak meghirdetett **három pályázat**, amelynek eredményhirdetésére május 24-én került sor. Május 24-én Aranyvasárnap címmel családi napot hirdettünk a Károlyi-kertben, a múzeum udvarán. Neves írók, színművészek, zenészek, bábosok, stb. léptek fel, s kápráztatták el a közönséget, lásd alább. A sajtó folyamatosan írt a programokról, külön sajtóadatbázis áll rendelkezésünkre.

A pályázat által megvalósult programok közül az alábbiakban pár szóval:

Előhang (2017. március 1. 19 h)

Köszöntőt mondott: Pröhle Gergely főigazgató, Szilágyi Márton irodalomtörténész és Kányádi Sándor költő. Közreműködtek: Für Anikó, Udvaros Dorottya, Balázs Zoltán, Rudolf Péter színművészek, Dömötör Luca kortárs táncos, Kassai István zongoraművész és a Balázs Elemér Trió

A március 15-i nemzeti ünnep egy Felolvasó színházi produkcióval tettük emlékezetessé: *Szabadság, szerelem – Levelek, felolvasva.*

Petőfi és Arany barátsága közismert dolog. De vajon köztudott-e barátságuk hatalmas érzelmi hőfoka, árnyalatai, e nagyszerű férfiak közös gondolkodása, humora, játékosága?

Levelezésük dokumentálja e barátságot, de többet is ennél; naplószerűen tudósít mindkét klaszikusunk életének eseményeiről egy olyan időszakban, mely történelmünk egyik legizgalmasabb korszakára esik: a reformkor utolsó évére, majd a forradalom és a szabadságharc felgyorsuló hónapjaira. Ezek a levelek keltek életre. Ne feledjük, lángelméjű költők forgatják a tollat, az őszinteség, a keresetlenség és közvetlenség önkéntelen stílus bravúrjaival! Közreműködtek:

Arany János: Balázs Zoltán, Petőfi Sándor: Fenyő Iván. A leveleket válogatta: Mohácsi Szilvia.
Rendező: Seres Tamás.

Szavalni Arany! (2017. április 11. 11 h)

2017-ben Arany János születésének 200. évfordulójára emlékeztünk. Ez alkalomból a Petőfi Irodalmi Múzeum szeretettel várt minden Arany Jánost szerető gyermeket és felnőttet a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében álló Arany szobornál, 2017. április 11-én 11.00 órától. Hegedűs D. Géza színművész, rendező, a Színház- és Filmművészeti Egyetem rektorhelyettese, valamint Győrei Zsolt drámaíró, az Egyetem dramaturgja szakmai irányítása mellett az Egyetem színövendékei másfél órás verses-zenés műsorral várták az érdeklődőket.

A műsorba bárki aktívan bekapcsolódhatott Arany János „*A vigasztaló*” című versének és „*Rege a csodaszarvasról*” című vers refrénjének a színész hallgatókkal együttes elszavalásával. A vers kinyomtatott formáját a helyszínen hozzáférhetővé tettük.

Az eseményen és a közös szavalásban való részvételt egy emléklappal köszöntük meg.

2017. május 19-én nyílt meg az **Önarckép álarckokban** című **Arany János emlékkiállítás**, ahol köszöntőt mondott Balog Zoltán miniszter (EMMI) és Lovász László elnök (MTA), a kiállítást megnyitotta: Szörényi László irodalomtörténész, közreműködött: Fülei Balázs zongoraművész és Vecsei H Miklós színművész.

Múzeumpedagógia

A múzeumpedagógusok jelenleg az alábbi programokkal várják a jelentkező iskolás csoportokat. A kiállítást várhatóan 20 ezer gyerek tekinti majd meg, ehhez járul még az Arany János Emlékbizottság által támogatott határon innen és túlról utazásokkal ide érkező gyerekek száma.

Volt-e Arany Jánosnak humorérzéke? Mi lehet a kapcsolat a Bolond Istók elesett, kitaszított, nevetséges figurája és Toldi Miklós között, s az egyik legismertebb ballada címadóját, Ágnes asszonyt mi kötheti a hős, hun királyhoz Attilához? Hordott-e Arany János nadrágtartót? Hogyan nézett ki egy Kossuth bankó? Hogyan fogadta a Walesi bárdok írója, mikor előterjesztették a polgári személynek adható legmagasabb császári elismerésre, a Szent István Rend kiskeresztjére a bukott szabadságharc után pár esztendővel? Össze merjük-e mérni erőnket a cseh vitézzel, ha már a toportyánokkal megküzdöttünk? És bírjuk-e Arany János szókincsét?

Megannyi érdekes kérdés, melyre fellelhetjük a nem kevésbé izgalmas válaszokat (és még mennyi mást!) az Önarckép álarcokban című bicentenáriumi kiállításban. A tárlat elsődleges célja, hogy „más szemmel” nézzen Arany János életeseményire, kiemelkedő alkotásaira, „emberközbe” hozza személyiségét, s kiemelje művei lenyűgöző sokszínűségét, szédítő fantáziavilágát. S mindezt újszerű látványvilággal és a modern technika nyújtotta lehetőségek szellemes kihasználásával, hogy minden korosztály számára maradandó élmény lehessen a látogatás.

A múzeum Önarckép álarcokban című Arany János bicentenáriumi emlékkiállítása kiemelten foglalkozik azokkal a művekkel, melyek részét képezik az általános- és középiskolai tananyag-nak (Toldi, balladák, stb.), így a tárlat kiváló lehetőséget biztosít arra, hogy a diákok – egy budapesti kirándulás részeként – tantermen kívüli, személyes és saját élményeikre alapozott viszonyt alakítsanak ki a 200 éve született költővel.

A kiállításához kapcsolódó tárlatvezetések és múzeumpedagógiai foglalkozások célja, hogy a kulturális identitásképzésben megkerülhetetlen szerepet játszó Arany Jánoshoz, illetve kiemelkedő fontosságú műveihez a diákok merjenek személyes benyomásaik artikulálásával, felvállalásával viszonyulni, saját kreativitásuk csoportban történő, kooperatív megélésén keresztül. Így a múzeumlátogatás részben segítheti a tananyag elmélyülését, illetve esélyt adhat az ellátogató diákoknak saját készségeik tudatosítására. A Petőfi Irodalmi Múzeum két korosztály-specifikus és a tanmenetet is figyelembe vevő foglalkozása lehetővé teszi, hogy 10-től 18 éves korig a diákok megismerjék Arany János megdöbbentő sokarcúságát, s műveinek lélegzetelállító fantáziadúságát.

Kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozások:

Arany János, a játékos

avagy mire jó az irodalom?

A kissé mindig bánatos arcú költőóriás milyen ember lehetett? Milyen lenyűgözően változatos és varázslatos világokat teremtett műveiben? Szeretett-e játszani a szavakkal, volt-e humorérzéke?

A foglalkozás során a legszínesebb szókincsű magyar költő életművének kiemelkedő alkotásával, s sorsával ismerkednek meg a diákok, hogy megélt és személyes viszonyba kerülhessenek a 200 éve született poétával és teremtményeivel.

Időtartam: 1,5 óra

Kiemelten ajánlott korosztály: 5-7. osztály

Ára: 400 Ft diákonként (belépőjegy ára) + 4000 Ft csoportonként (foglalkozás díja)

Kapcsolódó kiállítás/helyszín: Önarckép álarcokban - Arany János bicentenáriumi kiállítás

<https://pim.hu/hu/tanulas/iskolaknak/felso-tagozatosok>

Mi vagyok én?

Arany János ismeretlen arcai

Arany János életművében többször feltette a címbéli kérdést. Tudunk-e rá válaszolni? Ismerjük-e a szürkének tűnő hivatalnoki élet nehéz döntéseit, izgalmas töprengéseit? Belebódolunk-e a költő által létre hívott alakok elképesztő sokszínűségébe, az irodalom világteremtő erejébe?

A foglalkozás során a diákok a képekről bánatosan ránk tekintő Arany János ismeretlen arcait fedezik fel játékosan, saját személyes viszonyulásuk és véleményeik alapján.

Időtartam: 1,5 óra

Ára: 400 Ft diákonként (belépőjegy ára) + 4000 forint a foglalkozás díja

Kapcsolódó kiállítás/helyszín: Önarckép álarckokban - Arany János bicentenáriumi kiállítás

<https://pim.hu/hu/tanulas/iskolaknak/kozepiskolasok>

Pályázatok:

<https://pim.hu/hu/tanulas/iskolaknak/palyazat/200ev200uzenet>

<https://pim.hu/hu/tanulas/iskolaknak/palyazat/archivum/%23Arany2017#>

<https://pim.hu/hu/tanulas/iskolaknak/palyazat/atvesziegytucsok#>

Budapest, 2017. július 28.